

18.12.2023

Uudenmaan ELY-keskus
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

UUDELY/322/2022

Lausunto Lentoradan ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Porvoon kaupunki lausuu Lentoradan ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta seuraavaa.

Idän suunnan uusi junayhteys Porvoon kautta Kouvolaan, Itärata, on suunniteltu erkanevan Lentoradasta maan alla Lentoaseman ja Kytömaan välillä. Lentorata luo osaltaan edellytykset Itäisen ratayhteyden toteuttamisen nykyisin suunnitellulla tavalla. Itäradan suunnittelua varten perustettu Itärata Oy hankeyhtiö on aloittanut toimintansa. Itärata lyhentää matka-aikaa itäisen Suomen ja pääkaupunkiseudun välillä ja mahdollistaa lähijunaliikenteen Porvooseen.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on Lentoradan positiivisia vaikutuksia kuvattu niukasti siltä osin kuin se mahdollistaa Itäradan toteuttamisen. Vaikutukset valtakunnan koko liikennejärjestelmään tulee arvioinnissa nostaa vahvemmin esille, ja painottaa vaikutuksia liikennejärjestelmään pitkällä aikavälillä. Vaikutusten arviointi ei ota huomioon riittävästi valtakunnallista näkökulmaa eikä esitä ratkaisuja tähän kysymykseen.

Lentoradan toteutuminen on edellytys Itäradan toteuttamiselle nykyisten suunnitelmien mukaisesti. Itärata kasvattaa matkustajamäärää itäisen Suomen ja pääkaupunkiseudun välisillä junayhteyksillä ja lyhentää matka-aikoja sekä luo suoran yhteyden Lentoasemalle. Erityisesti matkustamiseen vaikuttaa Helsingin ja Porvoon välinen uusi raideyhteys, joka mahdollistaa siirtymisen muista liikennevälineistä kauko- ja lähijunaliikenteeseen. Itärata parantaa merkittävästi porvoolaisten joukkoliikenneyhteyksiä. Porvoosta pääsisi lentoasemalle reilussa vartissa, Pasilaan hiukan alle puolessa tunnissa ja Helsingin päärautatieasemalle hiukan yli puolessa tunnissa. Rata kytkisi Porvoon pääkaupunkiseudun liikennejärjestelmään ja yhdyskuntarakenteeseen aiempaa paremmin. Tämä lisää joukkoliikenteen käyttäjiä ja vähentää autoliikennettä. Vaikutusten arvioinnissa olisi tullut kuvata laajemmin Lentoradan ja Itäradan positiivisia yhteisvaikutuksia liikennejärjestelmään, yhdyskuntarakenteeseen ja aluekehitykseen ja itäiseen Suomeen ulottuvia vaikutuksia.

Vaihtoehtoissa, joissa Lentorataa ei toteuteta, eli vaihtoehdon P, pääradan parantaminen yhdellä lisäraiteella välillä Käpylä – Kerava, ja vertailuvaihtoehdon +0, hankkeen toteuttamatta jättäminen, negatiiviset vaikutukset on kuvattu puuteellisesti erityisesti aluerakenteellisten ja yhdyskuntarakenteellisten vaikutusten mutta myös ympäristöön kohdistuvien vaikutusten osalta siltä osin kuin ne eivät mahdollista Itäradan toteuttamista.

18.12.2023

Arviointiselostuksessa on myös todettu, että vaihtoehtoissa P ja 0+ on Itäradan kytkeytyminen pääraataan käytännössä mahdotonta. Tämän toteamuksen sijaan ympäristövaikutusten arvioinnissa olisi tullut tutkia ja kuvata, miten suunnitelmia tulisi muuttaa niin, että Itärata voidaan kytkeä vaihtoehtoissa P ja 0+ pääraataan ja minkälaiset vaikutukset sillä olisi. Koska näin ei ole tehty, niin Lentonradan ja vaihtoehtojen P ja 0+ ympäristövaikutuksia ei voi kattavasti vertailla keskenään.